

Słowo wstępne

Aleksander Gieysztor należał do grona wybitnych polskich uczonych. Jego niezwykła osobowość i aktywność widoczne były w wielu dziedzinach – prowadzeniu badań naukowych, administrowaniu instytucjami nauki i kultury, współpracy z ministerstwami zajmującymi się nauką, udziale w życiu instytucji społecznych. Postać ta przywołuje wiele wspomnień, szczególnie przy okazji ważnych rocznic. W 2016 r. przypadła setna rocznica urodzin Profesora. Stała się inspiracją do wspomnień, ale także rozbudowy refleksji naukowych dotyczących jego osobowości i działalności.

Niniejszy zbiór studiów i szkiców został podzielony na dwie części. W pierwszej z nich zawarto teksty pamięci, w drugiej – artykuły stanowiące rezultat badań nad postacią uczonego. Duża część tych rozważań poświęcona została roli prof. Gieysztora jako dyrektora Instytutu Historycznego, którym kierował przez dwadzieścia lat. Sprawowanie tej funkcji stanowiło ważną epokę w jego historii osobistej oraz w dziejach kierowanej przez niego instytucji. W tej części zawarte zostały również rozważania dotyczące roli Profesora w kształtowaniu ceremoniału Uniwersytetu Warszawskiego. Znalazły się w niej również refleksje o wkładzie prof. Gieysztora w rozwój badań nad historią Zamku Królewskiego – jednego z najważniejszych obiektów symbolizujących ciągłość i trwanie państwa polskiego.

Alicja Kulecka